

HOVEDFORSKJELLER MELLOM DET Å VÆRE MEDLEM I ET SAMVIRKEFORETAK OG AKSJEIER I ET AKSJESELSKAP

1 INNLEDNING

For å gi medlemmene av Etne Elektrisitetslag SA ("Etne SA" eller "Samvirkeforetaket") et bedre grunnlag for å forstå hvilke konsekvenser omdanningen av Samvirkeforetaket vil ha for dem, vil det i det følgende bli redegjort kort for de viktigste forskjellene mellom å være medlem i et samvirkeforetak og det å være aksjeeier i et aksjeselskap, jf. før øvrig samvirkeoven § 149 og § 110.

Begrunnelsen for omdanningen mv fremgår av omdanningsplanen.

2 KORT OM DE TO SELSKAPFORMENE

Både samvirkeforetak og aksjeselskaper er organisasjonsformer med begrenset ansvar for deltakerne. I et samvirkeforetak vil det være en kobling mellom de som er eiere av foretaket (medlemmene) og de som er foretakets medkontrahenter (nettkunder mv). I et aksjeselskap er det ingen slik kobling, dvs. at selskapets medkontrahenter ikke trenger å være de som også eier selskapet. I et samvirkeforetak vil alle som samhandler med foretaket ha rett til å bli medlem, men i et aksjeselskap vil man ikke ha rett til å bli eier, dvs. at man i utgangspunktet må få aksjer i forbindelse med omdannelsen eller kjøpe aksjer fra andre aksjeeiere.

3 KORT OM DE VIKTIGSTE FORSKJELLENE OG LIKHETENE

- Omdanningen: Ved omdanningen vil Samvirkeforetakets medlemmer bli aksjeeiere i det omdannede aksjeselskapet slik det er beskrevet i omdanningsplanen. Omdanningen til aksjeselskap vil ikke medføre noen innskuddsforpliktelse for Samvirkeforetakets medlemmer.
- Omsetning mv: Et medlemskap i Samvirkeforetaket kan ikke selges til andre eller omsettes. Når man blir aksjeeier i det omdannede selskapet vil dette endre seg fordi aksjer i utgangspunktet kan omsettes. Det vil si at den enkelte aksjeeier kan selge sine aksjer, likevel slik at kjøp av aksjer er betinget av samtykke fra selskapet. Videre er utgangspunktet etter aksjeloven at de øvrige aksjeeierne har forkjøpsrett ved salg av aksjer, men i henhold til de foreslåtte vedtektene vil ikke dette gjelde for det omdannede aksjeselskapet. Derimot er det i vedtektene stilt krav om at de som erverver aksjer må være bosatt, ha eiendom, eller ha forretningskontor i Samvirkeforetakets opprinnelige konsesjonsområde.
- Avkastning/økonomiske rettigheter: Den viktigste forskjellen mellom det å være medlem av et samvirkeforetak og aksjeeier er muligheten til å få en andel av selskapets overskudd. Fordeling av overskudd i Samvirkeforetaket har skjedd etter medlemmenes omsetning med foretaket. I et aksjeselskap vil fordelingen av overskuddet baseres på eierandelen (utbytte). Utbytte forutsetter at selskapet har fri egenkapital og vedtas av generalforsamlingen basert på forslag fra styret. (Forslag til vedtekter for Etne Elektrisitetslag SA lukker denne muligheten)
- Organisatoriske rettigheter: Organiseringen av et samvirkeforetak og et aksjeselskap er ganske lik, dvs. at man finner årsmøte/generalforsamlingen, styret og daglig leder. regler. Som aksjeeiere vil ikke de organisatoriske rettighetene forandre seg nevneverdig. Som aksjeeier vil man fremdeles ha rett til å møte på generalforsamlingen, fremme forslag, stemme og få opplysninger mv.

- Stemmerett: I utgangspunktet er det en vesentlig forskjell at mens hvert medlem i samvirkeforetak har én stemme på årsmøtet, så beror stemmegivningen i aksjeselskap på antall aksjer, dvs. én aksje – én stemme. I de foreslåtte vedtektene til det omdannede aksjeselskapet er det imidlertid foreslått å fravike dette utgangspunktet og videreføre prinsippet om én person, én stemme.
- Skatt: Omdanningen utløser ikke skatt for medlemmene. Etter omdanningen vil aksjene inngå i grunnlaget for formuesbeskatning, og et eventuelt utbytte fra selskapet vil være underlagt alminnelige regler om utbyttebeskatning. For aksjeeiere som ikke er omfattet av fritaksmetoden vil salg av aksjer med gevinst utløse beskatning.